



# Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

### Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

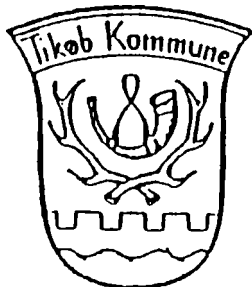
# EGEBÆKKEN

MEDLEMSBLAD FOR

HISTORISK FORENING  
FOR

ESPERGÆRDE OG OMEGN

EKSTRA AUGUST 1998



---

## DSB's reaktion på "stationssagen"

Visse forbedringer og begrænset tilsagn om  
vedligeholdelse af stationsbygningen - læs side 2-4

**BEMÆRK:**

### Foredragsaften flyttet

På grund af stor efterspørgsel af lokaler på Biblioteket, er foreningen blevet bedt om at flytte foredragsaften den 15. september, således at mødet i stedet finder sted i Mørdrup Kirkes gamle kirkesal. Tidspunkt og klokkeslet er uændret: Tirsdag d. 15. september, kl 19.15.

Aftenens foredragsholdere er hhv. Kjeld Damgaard og Birgit Gents. Først vil Kjeld Damgaard fortælle om alle de genvordigheder, der skulle til, før stationen overhovedet blev en realitet, og dernæst vil Birgit Gents fortælle om livet omkring stationen i 30'erne og 40'erne.

---

# EGEBÆKKEN

## REDAKTION:

**Kjeld Damgaard**, Rugmarken 27, Mørdrup, 3060 Espergærde, tlf 49 13 52 97

## HISTORISK FORENINGS BESTYRELSE:

**Formand:** Holger Dahl, Hyacintvej 19, Mørdrup, 3060 Espergærde, tlf 49 13 17 16

**Næstfmd.:** Helge Rasmussen, Mørdrupvej 57, Mørdrup, 3060 Espergd., tlf 49 13 27 64

**Kasserer:** Fini Pode Pedersen, Stokholmsvej 83, Mørdrup, 3060 Espergd., tlf 49 13 26 10

**Sekretær:** Else Elbæk, Gefionsbakken 5 B, 3060 Espergærde, tlf 49 13 51 44

**Best.medl.:** Ida Schmidt, Stubvænget 13, Mørdrup, 3060 Espergærde, tlf 49 13 48 48

**1. suppl.:** Per Då, P.W. Tegners Vej 9, Borupgaard, 3070 Snekkersten, tlf 42 22 06 62

**2. suppl.:** Søren Fisker, Strandgade 91 A, 3000 Helsingør, tlf 49 20 18 22

---

## Har vor aktion for Espergærde Station haft virkning ?

*HD-* Det er svært at ændre en gennemført disposition hos et statsligt foretagende som DSB, og trafikminister Sonja Mikkelsens svar til folketingsmand Hans Engell, viste desværre manglende interesse for forholdene. Der er ærgerligt, for herfra havde det været muligt at rette på de fejlgreb, der er sket i Espergærde.

At der den sidste måneds tid har været tavshed om sagen, skyldes ferietid, suppleret med en fornemmelse af afmagt; men sagen er ingenlunde glemt. Folk står stadigvæk i regn uden for en allåst ventesal og græmmes ved synet af den nye billet- og bladkiosk. Her er der dog grund til at kvittere for et brev, som foreningen har modtaget fra "DSB Regionaltog", og som gengives efterfølgende. Vi vil fremover fastholde DSB på tilsagnet om stationsbygningens vedligeholdelse og prioriteringen af publikumfaciliteternes niveau - og tillige forlange, at man ved ændringer altid vil inddrage en klar arkitektonisk helhedsvurdering for stationen.

Til slut vil vi håbe, at vor foredragsaften, tirsdag den 15. september får stor tilslutning, også gerne af repræsentanter for kommune og DSB. Vi søger ikke at få en egentlig debataften, men vil gerne præsentere vore foredragsholderes historiske indsigt og veneration for Espergærde Station og Kystbanen.

---

---

# Nyt venterum og nye toiletter i år

**Brevet af 10. juli 1998 fra "DSB Regionaltog" i Næstved til Historisk Forening:**

Jeg er glad for, at andre end os selv glæder sig over de historiske stationsbygninger langs Kystbanen.

Der er netop tale om historiske bygninger og ikke alle bygninger lever op til de ønsker, som udviklingen i det omgivende samfund stiller.

Når vi taler om Kystbanen, er der forskel på stationerne. Espergærde Station er bygget til vandsiden, mens byen er vokset på den anden side af sporene.

Vurderingen af den nye station er meget forskellig, og når Historisk For-



*Den nye stationsbygning - med den gamle bygning i baggrunden.*

---

ening for Espergærde og Omegn finder bygningen provokerende, må vi forsøge at leve med det.

Vores udformning af stationen er valgt ud fra placeringen og den funktion, som stationen skal udføre. Således er stedets materialer og farver benyttet på facaden for at understrege, at bygningen er en del af Espergærde Station, og en del af den helhed som stationerne på Kystbanen udgør.

Funktionelt skal bygningen først og fremmest indfri kundernes ønsker og behov. Bygningen er derfor placeret tættest muligt ved de nyere boligområder i Espergærde.

Vi har desuden ønsket at få en bygning, som svarer til vores nye måde at sælge billetter på, nemlig via en billetkiosk.

Billetkiosken er placeret tæt ved trappegangen til perrontunnelen, stiforbindelsen og ved parkeringspladsen langs perronen.

Jeg kan desuden oplyse, at vi i øjeblikket gennemgår alle landets stationer med det formål at få skabt grundlag for udviklingen af fremtidens salgssteder. I den forbindelse indgår økonomiske overvejelser, da vi alle ved, at det er dyrt at vedligeholde gamle bygninger.

Vi arbejder i øjeblikket med en lang række forbedringer for kunder, der benytter Espergærde Station. Venterum og nye offentlige toiletter vil blive etableret i år. I det kommende år forventer vi at etablere nye bænke og beplantning, ligesom der opsættes nye skilte.

Til slut kan jeg oplyse, at den gamle stationsbygning vil blive vedligeholdt indtil vi har fundet en alternativ anvendelse for bygningen. Det undersøges i øjeblikket om bygningen kan udlejes, eller om den skal sælges.

*Med venlig hilsen  
Gustav Nielsen*



*Espergærde Stations nye "cykel-bure". Lever de op til indholdet i DSB's brev ?*

---

# 100 år siden Espergærde Skole blev taget i brug

**Den 8. september 1998 er det præcis 100 år siden, at Espergærde Skole på Stokholmsvej blev taget i brug som folkeskole. Dette jubilæum falder næsten sammen med, at bygningerne efter 7 år atter tages i brug som folkeskole.**

## af Kjeld Damgaard

I 1700-tallets begyndelse var børnenes muligheder for at gå i skole meget begrænsede. Og således også på Sydky-  
sten, hvor fiskerlejet Espergærde samt landsbyerne Mørdrup og Tibberup alle hørte under Krogerup gods. I 1722 oprettedes en skole i Tikøb, men næppe mange børn fra Sydvesten har besøgt denne. Langt større betydning fik Krogerups privat oprettede skole midtvejs mellem Tibberup og Mørdrup. Den eksisterede i perioden 1740 og omkring 40-50 år frem. Den var finansieret af ejeren af Krogerup Gods.

I 1794 blev den første skole bygget i Snekkersten og i 1821 en skole i Gurre. Sammen med undervisningspligtens indførelse i 1814 betød det, at langt flere børn blev undervist. Områdets skole blev dog først og fremmest Nyrup Skole, der indviedes i 1846.

I stedet opstod der en række private, såkaldte pøgeskoler - d.v.s. skoler drevet af en ikke-seminarieuddannet lærer, og oftest kun for de mindre klasser. På Sydvesten skal især nævnes

Wilhelmine Bagger, der drev skole i Espergærde fra 1879 og senere Schomanns skole samme sted i perioden 1882-1897. I Mørdrup oprettede den legendariske Betzy Svedstrup sin privatskole i 1878. Den eksisterede helt frem til 1926.

## Utilfredshed med de lange skoleveje.

Før Espergærde skole blev taget i brug måtte børnene fra Mørdrup og Tibberup således gå i skole i Nyrup. Det var jo den nærmeste skole for dem. Espergærde-børnene gik derimod i skole i Snekkersten. Det var der allerede i 1880'erne utilfredshed med på Sydvesten. Bl.a. i 1883 anmodede forældrene i de tre byer om, at der snarest blev oprettet en skole et centralt sted på Sydvesten.

Primært p.g.a. sparehensyn kom byggeriet imidlertid ikke i gang før end i 1897, og bygningen, der lå ud til Stokholmsvej, blev taget i brug den 8. sept. 1898. Lærer blev Carl Adolf Nielsen (1867-1937). Han var en engageret lærer, der bl.a. var stærkt interesseret i fotografering. Han havde indtil da

været lærer i hhv. Tikøb og Gurre.

### Flere lærere

I 1898 havde skolen 45 elever, men antallet steg stærkt, og i 1904 var der 80 elever, som blev undervist hver anden dag. Der gik alligevel yderligere to år inden, der kom yderligere en lærer til. Det var lærerinde Theodora Kolding, der kom fra et embede ved Havreholm skole.

Frøken Kolding og førstelærer Nielsen var ved Espergærde skole til hhv. 1927 og 1932, men inden da var der allerede i 1919 kommet yderligere et andetlærerembede ved skolen. Det blev varetaget af Emanuel Emanuelsen 1919-24 og af Preben W. Scheel 1924-40. Et tredje lærerembede oprettedes i 1927, hvor Aage Nemming blev ansat.

Men i slutningen af tyverne gik det stærkt. Flere om- og tilbygninger var blevet udført, bl.a. en gymnastiksal i 1927. Timelærere ansattes fra 1927 - den første var lærer Johan Pedersens datter fra Snekkersten, Thyra Pedersen, og kort derefter også en lærerinde, som mange endnu husker, nemlig Ellen Lillelund Jensen, der var ved skolen fra 1929 til 1976.

### Købstadordnet undervisning

Allerede i slutningen af tyverne øgedes presset også for at få indført den såkaldt købstadordnede skole. Det ville sige, at der bl.a. skulle indføres hverdagsundervisning og flere fag på skemaet, samt undervisning ud over 7. klasse. En sådan ordning indførtes dog

først i 1938, og førstelærer Christian Rasmussen skiftede titel til overlærer - den tids betegnelse for en skoleleder.

I 1939 blev den oprindelige skolebygning afløst af den nuværende hovedbygning. Og igen i 1949 blev mellembygningen nedrevet for at give plads til en endnu større bygning. I 1951 sprang de første realister ud fra Espergærde skole. Ny skoleinspektør blev Jens Peter Brodersen i 1956. I denne periode var elevtallet steget meget, og nyt var det også, at der i 1956 etableredes skoletandklinik. Også i disse år voksede der en lokalhistorisk samling frem, under ledelse af lærer Arne Meyling. Af andre lærere fra denne periode bør nævnes Ingvald Lieberkind, der senere blev uhyre berømt via sine naturhistoriske TV-udsendelser.

### Pladsproblemer

Det store elevtal sprængte imidlertid Espergærde skoles rammer, og da Mørdrupskolen i 1963 afløste Nyrup skole, gav det en tiltrængt aflastning for Espergærde skole. Skoledistriktet indskrænkedes stort set til at være det, der lå øst for Kløvermarken/Kofod Anchers Vej. I 1966 indførtes 10. Teknisk Forberedelseseksamen. Skolen havde stadig et højt elevtal - i 1967 564 elever - kun overgået af Mørdrupskolens 855. Men det skulle hurtigt blive endnu flere. I 1970 var der 712 elever på skolen - men igen reddede en ny skole situationen. Denne gang var det Tibberupskolen, der indviedes samme år som Tikøb kommune opførte som selvstændig kommune.

nemlig i 1970.

Året efter - i 1971 - blev Poul Nielsen skoleinspektør, og han skulle vise sig at blive den sidste inspektør på den gamle Espergærde skole.

### Skolen nedlægges

I 1970'erne steg elevtallet atter, men efter Grydemoseskolens ibrugtagen, blev Espergærde skoles distrikt et område, som rummede færre og færre børnefamilier. Det betød, at der gentagne gange i 80'erne var røster fremme om at nedlægge den utidssvarende og slet vedligholdte skole. Og i 1991 blev det alvor.

Men nedlæggelsen skete ikke uden alvorlige politiske diskussioner, mange mener endda, at det var en af årsagerne til det politiske systemskifte, som fandt sted efter kommunevalget i 1993.

Bygningerne blev imidlertid stående - og blev bl.a. brugt til VUC - og nu arbejdede stærke kræfter for en genåbning. Et voksende elevtal i de øvrige skoler op igennem 90'erne, betød at skolen ved dette skoleårs begyndelse (1998/99) atter kunne tages i brug som folkeskole. Denne gang dog ikke som selvstændig skole, men som en afdeling af Mørdrupskolen med klasser kun og til og med 6. klasse.

### Skolens lærere 1898-1970:

Den følgende oversigt, er et forsøg på at opliste de lærere, der blev ansat ved Espergærde skole indtil kommune-

sammenlægningen i 1970. Efter dette år er kilderne ikke så tilgængelige - hvilket tillige har betydet, at en del af især de seneste årstal er usikre. Disse er markeret med en \*. (Forfatteren af denne artikel hører gerne om rettelser!)

Jens Agger	1964-1964
Peter V. Andersen	1947-1949*
Kirsten E. Andersson	1960-1986
Harry V. Andreasson	1931-1932
Merete Ankjær	1962-1964
Severin Asmussen	1944-1946
Bodil Baunskjær-Jensen	1958-1961
Olav Bonnevie	1953-1954
Emmy Brodersen	1957-1967
Jens Peter Brodersen	1956-1971
Anders Brodtkorb	1960-1991
Karen Brodtkorb	1960-1987
Karen Brogaard	1969-1970
Inger Carmel	1964-1965
Orla Christensen	1962-1963
Ove J. Christensen	1958-1960
Anne Dyekjær (1.gang)	1960-1964
Anne Dyekjær (2.gang)	1967-1977
Poul Dyekjær (1.gang)	1960-1966
Poul Dyekjær (2.gang)	1967-1980*
Ubbe Q. Elkjær	1952-1964
Kirsten Ellegaard	1962-1963
Emanuel Emanuelson	1919-1924
Hugo Engelbrechtsen	1955-1957
Hanne Findsen	1965-1991
Ida Finsen	1968-1971
Anna Fischer	1949-1957
Kristen R. Fris	1939-1940
Birte Hansen	1963-1963*
Grete Hansen	1958-1960
Karin Aa. Hansen	1955-1957*
Inge Harr	1965-1970
Merete Hartvig-Møller	1969-1980*



Kirsten Hedebol	1961-1963*	Aage Nielsen	1933-1935
Carl Hermansen	1953-1973	Anna Nielsen	1949-1949*
Grethe Hermansen (1.g.)	1957-1964	Carl A. Nielsen	1898-1932
Grethe Hermansen (2.g.)	1968-1980*	Hans I.N. Nielsen	1957-1959
Birte Holmberg	1961-1962*	Ina A. S. Nielsen	1971-1983
Maria-Therese Hoppe	1968-1969	Inger Marie Nielsen	1950-1953
Helge C. Jansen	1944-1947	Poul F. Nielsen	1958-1991
Birte Hou Jensen	1960-1962	Leo Nordby Pedersen	1932-1933
Finn Ege Jensen/Melander	1958-1972	Poul K.N. Nørby	1950-1970
Gudrun Johansen	1961-1970*	Birgit Olsen	1961-1962*
Ole P. Johansson	1963-1963	Carmen J. Pedersen	1967-1970
Egon R. Jørgensen	1955-1987	Kirsten B. Pedersen	1969-1971
Torben Jørgensen	1950-1952	Peder O. A. Pedersen	1934-1948
Ebba M. Kaltoft	1969-1974	Thyra Pedersen	1927-1963
Anna Rostgaard Knudsen	1959-1974	Hans Aa.D. Petersen	1940-1942
Theodora J. Kolding	1906-1927	Lennart Petersen	1962-1962
Grethe Konradsen (1.g.)	1955-1961	Christian Rasmussen	1931-1956
Grethe Konradsen (2.g.)	1968-1975	Inga Rasmussen	1962-1963
Otto E. Konradsen	1959-1961	Margot Roll	1957-1958
Ebba D. Krebs	1955-1955	Preben W. Scheel	1924-1940
Karl Henrik Krebs	1954-1955	Hans-Erik Schellerup	1969-1991
Jacob E. Kristensen	1942-1944	Erik Schiønning	1957-1959
Ove Kristensen	1959-1959*	Anne E. Friis Skytt	1961-1963
Karin Kristiansen	1959-1961	Ole P. Steen	1957-1959
Mogens T. Krog	1956-1959	Inge Lise Støttrup	1958-1966
Birgit Kvolsbjærg	1960-1963	Frits A. Svensson	1968-1980*
Else Maischnack Larsen	1957-1963	Lis Søgaard	1950-1958
Erna M. Larsen	1946-1962	Richardt Sørensen	1947-1970
Inge Simoni Larsen	1961-1973	Birthe O. Thorup	1968-1970
Kristian Simoni Larsen	1955-1980*	Birthe L. Vange	1967-1980
Karen M. Lauritsen	1966-1970	Lars Vange	1966-1991
Inge L. Laursen	1965-1969	M. Vareberg	1961-1961*
Ingvald Lieberkind	1954-1964	Kirsten I. Wangebo	1969-1971
Ellen Lillelund-Jensen	1929-1976	Poul Westengd.-Hildinge	1945-1947
Arne Meyling	1936-1970	Birgith With	1961-1963
Marie Mikkelsen	1957-1961*	Henny I. Worm	1964-1977
Birgitte Moen	1959-1960	Knud A. Worm	1962-1977
Jørgen S.R. Mouritzen	1958-1959	Lilian Zöllner	1969-1980*
Immanuel J. Møller	1953-1957	Karin I. Østerbye	1953-1957
Joen Nattestad	1948-1958	Ellen S. Østergaard	1944-1948
Aage Nemming	1927-1932		